

könnte aber füglich auch 104 bezeichnen; किष्कु ist die Länge des Vorderarms. सेरा नल्वप्रमाणतः R. 6, 82, 71. रावणस्य शरीरे तु पञ्चनल्वानुविस्तृतम् 92, 62. दशनल्वमुविस्तीर्णी रथः ebend. नल्वमात्रपरीणाहो घनच्छायो वनस्पतिः MBh. 12, 5807. आसने — नल्वमात्रे HARIV. 12686. त्रिनल्वान्तर (रथ) 2420. त्रिनल्वप्रतिम (रथ) 6879. 12953. 13007. दशनल्व (महारथ) 11064 (S. 791). त्रिंशन्नल्वान्तरान्तर (रथ) MBh. 7, 6786. Fälschlich नल्व gedruckt 7901. Vop. (ed. Calc.) 3, 8. नल्व MBh. 7, 2440. 12, 1036. 13363.

नल्ववर्त्मग (नल्व-वर्त्मन् + 1. ग) adj. einen Nalva weit gehend; f. आ eine best. sich weithin ausdehnende Pflanze, = काकाङ्गी ÇABDAK. im ÇKDr. Orangenbaum (wohl eine Verwechslung von काकाङ्गी mit नारङ्ग) Wils. nach derselben Aut.

1. नैव 1) adj. (f. आ) wird mit seinem subst. componirt P. 2, 1, 49. neu, frisch, jung (Gegens. सन, सनय, पुराण) AK. 3, 2, 27. TRIK. 3, 3, 416. H. 1448. an. 2, 528. MED. v. 13. वसन RV. 1, 93, 7. AV. 9, 3, 25. AK. 2, 6, 3, 13. बर्हिस् AV. 12, 3, 32. चमस RV. 1, 20, 6. रथ 3, 11, 5. इषः 5, 6, 8. कुम्भ M. 11, 186. Hir. Pr. 7. हेमन् Hip. 4, 31. स्तोम RV. 7, 15, 4. 2, 24, 1. 6, 30, 6. नाटक ÇAk. 3, 12. नवो नवो भवति ज्ञायमानः (der Mond) RV. 10, 83, 19. शशिन् RAGH. 1, 83. चन्द्रलेखा N. 16, 13. इन्दुकला ad ÇAk. 23, 7. अम्बुद RAGH. 3, 53. नवाम्बुभिर्मृरिविलम्बितो घनाः ÇAk. 109. उपसु 173. शिष्टं नवं ज्ञानम् RV. 9, 86, 36. 5, 9, 3. सना नवा च 8, 43, 25. वयस् MBh. 4, 410. RAGH. 2, 47. BHĀG. P. 3, 20, 32. 8, 9, 2. यौवन BHARTṢ. 1, 7. KĀURAP. 2. PRAB. 40, 16. स्त्री SĀH. D. 60, 12. अघ ÇAT. Br. 13, 8, 2. दुःख ÇAk. 81. रोष HARIV. 4843. नवोदय RAGH. 2, 73. नवाभ्युत्थान 4, 3. नवावतार 3, 36. नवं नवमभूत्प्रेम BRAHMA-P. in LA. 36, 16. von Früchten KĀTJ. ÇR. 4, 6, 11. 25, 8, 16. M. 4, 26. fgg. Suçr. 1, 70, 5. 199, 19. Hir. 1, 169. कुसुम ÇAk. 72. VIKR. 78. MEGH. 66. BHĀG. P. 8, 8, 24. AK. 1, 2, 3, 42. H. 1123. जल Suçr. 1, 170, 17. मय्य 190, 16. मधु ÇAk. 43. रुधिर Hip. 2, 11. Vor einem partic. praet. pass. adv. jüngst, vor Kurzem: नवोदितं सूर्यम् MBh. 12, 1586. HARIV. 8721. 13210. R. 5, 42, 9. नवोत्थित MĀKĒH. 108, 7. षड् R. 3, 68, 4. RAGH. (ed. Calc.) 1, 72. षड् R. 5, 11, 17. षड् रिचित MEGH. 94, v. 1. नवागत KĀM. NĪTIS. 13, 67. 77. KATHĀS. 12, 24. षड् रिप्यक्त 13, 196. नवोद्भिन् 14, 27. compar. नवतर ÇAT. Br. 14, 6, 9, 33. 7, 3, 5; vgl. नवीयम्. — 2) m. a) Krähe (वायस) TRIK. — b) eine best. Pflanze, = रक्तपुनर्नवा RĀGĀN. im ÇKDr. — c) N. pr. eines Sohnes des Uçinara und der Navā HARIV. 1677. — 3) f. आ N. pr. einer Gemahlin Uçinara's und Mutter Nava's HARIV. 1675. 1677.

2. नव (von नु preisen) m. Preis TRIK. 1, 1, 117. 3, 3, 416. H. an. 2, 528. MED. v. 13.

3. नव = नवन् neun in त्रिणव.

1. नवक adj. von 1. नव 1. VĀSAYAD. 7, 3. नविका = नवशब्दपुक्ता, नवं कायति DURGĀD. zu Vop. ÇKDr.

2. नवक (von नवन्) 1) adj. aus neun bestehend RV. Prāt. 16, 27. 49. MBh. 3, 14398. — 2) n. Neunzahl: सत्स्र^० R. 4, 39, 24. VARĀH. BṚH. 25 (24), 11. LAGHÚ. 13, 3.

नवकात् s. BURN. Intr. 402, N. 1.

नवकारिका (1. नव + कारि^०) f. 1) eine Neuvermählte ÇABDAM. im ÇKDr. Wohl nur fehlerhaft für नववरिका. — 2) eine neue Kārikā (s. कारि-

का d. u. 1. कारिका) ÇKDr. WILS.

नवकालिका (von 1. नव + काल) f. = नवीन (sic) HĀ. 176. Ist das f. zu नवकालिक aus neuer Zeit stammend, neu, jung.

नवकृत् s. u. नवगत्.

नवकृत्वस् (नवन् + कृ^०) adv. neun Mal VEDĀNTAS. (Allah.) No. 117.

नवगत् adj. viell. erstgeboren (1. नव + गत् von गम्): वधूर्जज्ञान नवगजनित्री TS. 4, 3, 41, 1. AV. 3, 10, 4. Daraus entstellt नवकृत् ÇĀKĒH. GĀHJ. 3, 12.

1. नवग्रह (1. नव + ग्रह) adj. jüngst —, vor Kurzem eingefangen: द्विप R. 2, 38, 2. DAÇAK. in BENF. Chr. 183, 4. Vgl. नवग्रह R. 3, 68, 4. RAGH. (ed. Calc.) 1, 72.

2. नवग्रह (नवन् + ग्रह) m. pl. die neun Planeten (s. u. ग्रह 2, a) ÇKDr. WILS. Diese Zusammensetzung erscheint gewiss nur wieder in einer Zusammensetzung, wie z. B. in नवग्रहशान्ति Verz. d. B. H. No. 325. ंहाम 1236. ंमाख 1127. 1247. ंपूजा MAÇK. Coll. I, 33.

नैवग (नवन् + ग्व) adj. neunfüßig, aus neun bestehend NĪA. 11, 19. अयाययत्त क्षितयो नवगवाः RV. 1, 33, 6. अग्नेर्भामासः दिव्या नवगवा वना वनन्ति धृषता रुजतः 6, 6, 3. Die Neuner heisst ein mythisches Geschlecht der Vorzeit, neben den Aṅgiras genannt und vielleicht mit diesen zusammengehörig, welches an Indra's Kämpfen theilnimmt, Gottesdienste einrichtet und dergl.: अङ्गिरसो नः पितरो नवगवाः RV. 10, 14, 6. 108, 8. AV. 18, 3, 20. पूर्वं पितरो नवगवाः सप्त विप्रासः RV. 6, 22, 2. सप्त विप्रैर्नवगवैः, वलं रवेण दरयो दशगवैः 1, 62, 4. 3, 39, 5. AV. 14, 1, 56. नवगवासः सुतेसामास इन्द्रं दशगवांसो अम्यर्चन्त्यर्कः RV. 5, 29, 12. आर्चन्त्येन दशमासो नवगवाः 45, 7, 11. 10, 61, 10. Endlich führt auch ein Einzeler diesen Namen, als Repräsentant des ganzen Geschlechts: येना नवगवे अङ्गिरे दशगवे सप्तार्ये रेवती रेवदूष RV. 4, 31, 4. येना नवगवो दध्यङ्ग्योऽपुति येन विप्रास आपिरे 9, 108, 4. नवगवो न दशगवो अङ्गिरस्तमः सचा देवेषु मन्ते 10, 62, 6. Aehnlich erscheint neben diesen eine Gemeinschaft der दशगव Zehner RV. 4, 31, 4. 10, 62, 6. ते दशगवाः प्रथमा यज्ञमहिरे 2, 34, 12. इन्द्रो दशभिर्दशगवैः सूर्यं विवेद 3, 39, 5. येना दशगवमाधिगु वेपयन्त स्वर्णरम्। येना समग्रमाविद्य 8, 12, 2. — दशगविन् adj. bedeutet zehnfach: (अश्वासः) ये ते सन्ति दशगविनः शन्तिनो ये संकृन्तिः RV. 8, 1, 9; vgl. शतगविन्.

नवचक्र (नवन् + चक्र) n. ein Ausdruck aus dem Joga Verz. d. B. H. No. 649.

नवचत्वारिंश (vom folg.) adj. der neunundvierzigste R. 6 in der Unterschr. des Sarga.

नवचत्वारिंशत् (नवन् + च^०) f. neunundvierzig.

नवच्छात्र (1. नव + छा^०) m. Anfänger beim Lernen TRIK. 2, 7, 5.

नवज (1. नव + ज) adj. jüngst entstanden, neu, jung: शशिन् der eben sichtbar gewordene Mond MBh. 12, 8819.

नवज्ञा (1. नव + ज्ञा) adj. dass.: उडु स्वरुर्नवज्ञा नाक्रः पृथो अन्नन्ति सुधितः सुमेकः RV. 4, 6, 3.

नैवज्ञात (1. नव + ज्ञात) adj. frisch, neu RV. 5, 15, 3. 7, 3, 3. स्तोम 93, 1.

1. नवत (von नवति) adj. der neunzigste RĀGĀ-TAR. 3, 260. Vgl. एक^०, चतुर्णवत, चतुर्नवत, त्रि^०, द्वा^०, द्वि^० u. s. w.

2. नवत m. eine wollene Decke H. 680. — Vgl. 2. नमत.

नवतत्तु (नवन् + तत्तु) m. N. pr. eines Sohnes des Viçvāmitra MBh.